

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2023-08-16 kl 13:00-14:30
Plats	Sessionssalen, stadshuset
Utses att justera	Helena Nanne
Justeringen	2023-08-28
Protokollet omfattar	§213

Underskrifter	Sekreterare Pamela Lindqvist	
	Ordförande Katrín Stjernfeldt Jammeh
	Justerande Helena Nanne

Beslutande ledamöter

Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) (Ordförande)
Roko Kursar (L) (Vice ordförande)
Helena Nanne (M) (Andre vice ordförande)
Andréas Schönström (S)
Sofia Hedén (S)
Mubarik Mohamed Abdirahman (S)
Håkan Fäldt (M)
Anton Sauer (C)
Magnus Olsson (SD)
Anders Olin (SD)
Emma-Lina Johansson (V)
Anders Skans (V)
Stefana Hoti (MP)

Ej tjänstgörande ersättare

Amani Loubani (S)
Sanna Axelsson (S)
Anders Nilsson (S)
John Eklöf (M)
Farishta Sulaiman (M)
Tony Rahm (M)
Rickard Åhman Persson (SD)
Sadiye Altundal (V)
Janne Grönholm (MP)
Sara Wettergren (L)

Övriga närvarande

Carina Nilsson (S) (Kommunfullmäktiges ordförande)
Sedat Arif (S) (Kommunalsråd)
Andreas Norbrant (Stadsdirektör)
Tomas Barring (Chefsjurist)
Pamela Lindqvist (Nämndsekreterare)
Magdalena Bondeson (Sektionschef)
Agnes Wemme (Nämndsekreterare)
Jonas Rosenkvist (Avdelningschef)
Nicklas Sjöqvist (Presschef)
Anna Westerling (Ekonomidirektör)
Luisa Hansson (Budgetchef)
Per-Erik Ebbeståhl (Avdelningschef)
Mats Holmström (Kommunikationsdirektör)
Johanna Juhlin (HR-direktör)
Micael Nord (Näringslivsdirektör)
Henrik Loveby (Avdelningschef)

§ 213 Rapport 2022- Malmö stads projektplattform Etablera fler snabbare

STK-2023-815

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade den 29 februari 2016 att godkänna inriktning och organisation för projektplattformen Etablera fler snabbare. Plattformen syftade till att samordna Malmö stad-ägda projekt med finansiering från Europeiska socialfonden eller Europeiska regionala utvecklingsfonden, med fokus på att etablera fler Malmöbor snabbare, på arbets- och bostadsmarknad.

Stadskontoret har tagit fram rapport för perioden januari 2022 - december 2022 vilken är den sista i raden från arbetet i den gemensamma projektplattformen som nu upphört. Projekten som ingår i denna rapport är Wisdome Innovation, Case Sofielund 2030 samt Tillväxt MalmöLundregionen. Total budgetsumma för samtliga projekt är drygt 93 800 000 kronor varav cirka 50 % utgörs av finansiellt stöd från strukturfonderna.

Stadskontoret föreslår att kommunstyrelsen lägger Rapport 2022-Malmö stads projektplattform Etablera fler snabbare, till handlingarna.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Kommunstyrelsen lägger Rapport för 2022 om Malmö stads projektplattform Etablera fler snabbare till handlingarna.

Reservationer och särskilda yttranden

Helena Nanne (M), Håkan Fäldt (M) och Anton Sauer (C) avser lämna in ett gemensamt särskilt yttrande, bilaga 24.

Magnus Olsson (SD) och Anders Olin (SD) avser lämna in ett särskilt yttrande, bilaga 25.

Beslutet skickas till

Tekniska nämnden
Miljöförvaltningen
Kulturförvaltningen

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut KSAU 230807 §349 med särskilt yttrande (M)
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 230807 Rapport 2022-Malmö stads projektplattform Etablera fler snabbare
- Rapport 2022 - Malmö stads projektplattform Etablera fler snabbare

Kommunstyrelsen 2023-08-16

Ärende 24. Rapport 2022-Malmö stads projektplattform Etablera fler snabbare

Att fler Malmöbor blir självförsörjande och kan stå på egna ben på såväl arbets- som bostadsmarknaden är två av de enskilt viktigaste faktorerna för att skapa ett tryggt Malmö som håller ihop.

Moderaterna vill därför se en ambitiös politik i Malmö där tydligt kravställande kombineras med omfattande stödåtgärder där Malmöbor som idag är beroende av det allmänna för sin försörjning och uppehälle ges bästa möjliga förutsättningar att så fort som möjligt kunna stå på egna ben.

Mot den bakgrund är såväl projekten som utvärderingen till stor del en besvikelse. Även om goda insatser har gjorts är det uppenbart att för stort fokus har legat på annat än att få människor i arbete och därmed möjliggöra att de försörjer sig själva och på egen hand kan hävda sig på bostadsmarknaden.

Detta är till stor del konsekvensen av ett politiskt ledningsproblem. När Malmö har ett politiskt styre som inte prioriterar arbetslinjen sipprar detta ner i organisationen och konsekvensen blir att man missar målet.

Helena Nanne (M)

Håkan Fäldt (M)

Anton Sauer (C)

Med instämmande av

John Eklöf (M)

Farishta Sulaiman (M)

Tony Rahm (M)

Särskilt yttrande

Kommunstyrelsen

Ärendenummer: STK-2023-815

Rapport 2022- Malmö stads projektplattform Etablera fler snabbare

Kommunstyrelsen beslutade den 29 februari 2016 att godkänna inriktning och organisation för projektplattformen Etablera fler snabbare. Plattformen syftade till att samordna Malmöstad-ägda projekt med finansiering från Europeiska socialfonden eller Europeiska regionala utvecklingsfonden, med fokus på att etablera fler Malmöbor snabbare, på arbets- och bostadsmarknad. Projekten som ingår i denna rapport är Wisdome Innovation, Case Sofielund 2030 samt Tillväxt Malmö Lundregionen. Total budgetsumma för samtliga projekt är drygt 93 800 000 kronor varav cirka 50 % utgörs av finansiellt stöd från strukturfonderna.

Sverigedemokraterna ser det som vitalt att Malmöborna som är arbetsföra faktiskt arbetar och blir självförsörjande. Dessa olika projekt går absolut att ifrågasätta. Total budgetsumma för samtliga tre projekt motsvarar 93 757 353 SEK varav cirka 50 % utgörs av finansiellt stöd från strukturfonderna. Vad har detta rent krasst gett Malmöborna? Har fler blivit etablerade, mot en kostnad som ligger på närmre 47 miljoner kronor från Malmö stads sida, med extra personella och administrativa resurser? Det är tydligt att Malmö stad och styret måste konkretisera det självklara – att få fler Malmöbor etablerade och i arbete – renodla arbetet och satsa på insatserna som faktiskt gör skillnad.

Sverigedemokraterna ser hellre att resurserna omfördelas till projekt som faktiskt ger avkastning. Även om vissa av insatserna må ha ett mervärde för vissa grupper så måste Malmö styre prioritera om och prioritera rätt.

För Sverigedemokraterna Malmö

Magnus Olsson

Magnus Olsson (SD)

Anders Olin

Anders Olin (SD)

Med instämmande av

Rickard Åhman Persson

Rickard Åhman Persson (SD)

2023-08-16

Datum

2023-07-30

Vår referens

Bodil Olsson

Utvecklingssamordnare

bodil.olsson@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Rapport 2022- Malmö stads projektplattform Etablera fler snabbare STK-2023-815

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade den 29 februari 2016 att godkänna inriktning och organisation för projektplattformen Etablera fler snabbare. Plattformen syftade till att samordna Malmö stad-ägda projekt med finansiering från Europeiska socialfonden eller Europeiska regionala utvecklingsfonden, med fokus på att etablera fler Malmöbor snabbare, på arbets- och bostadsmarknad.

Stadskontoret har tagit fram rapport för perioden januari 2022 - december 2022 vilken är den sista i raden från arbetet i den gemensamma projektplattformen som nu upphört. Projekten som ingår i denna rapport är Wisdome Innovation, Case Sofielund 2030 samt Tillväxt MalmöLund-regionen. Total budgetsomma för samtliga projekt är drygt 93 800 000 kronor varav cirka 50 % utgörs av finansiellt stöd från strukturfonderna.

Stadskontoret föreslår att kommunstyrelsen lägger Rapport 2022-Malmö stads projektplattform Etablera fler snabbare, till handlingarna.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen lägger Rapport för 2022 om Malmö stads projektplattform Etablera fler snabbare till handlingarna.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 230807 Rapport 2022-Malmö stads projektplattform Etablera fler snabbare
- Rapport 2022 - Malmö stads projektplattform Etablera fler snabbare

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-08-07

Kommunstyrelsen 2023-08-16

Beslutet skickas till

Fastighets- och gatukontoret

Miljöförvaltningen

Kulturförvaltningen

Stadskontoret

Ärendet

I ärende STK-2016-197 beslutade kommunstyrelsen att godkänna inriktning och organisation för projektplattformen Etablera fler snabbare. Stadskontoret fick i uppdrag att återkomma kring projektstatus och den fortsatta processen för projekten i plattformen. Uppdraget redovisades i ärende STK-2016-632. Arbetet i projektplattformen har löpt parallellt med programperioden 2014–2020 men har kommit att förlängas på grund av att vissa av projekten fått sin projekttid förlängd.

Projektplattformen har varit utformad enligt det förvaltningsövergripande arbetssättet Malmömodellen (STK-2015-670) och syftat till att samordna Malmö stadägda projekt med finansiering från Europeiska socialfonden eller Europeiska regionala utvecklingsfonden, med fokus att etablera fler malmöbor snabbare på arbets- såväl som på bostadsmarknaden. Ambitionen för plattformen har varit att stödja och underlätta för involverade projekt att samarbeta över avdelnings- och förvaltningsgränser. Samordningen har syftat till att synliggöra och ta tillvara synergieffekter, beröringspunkter, kunskaper och erfarenheter projekten emellan. Stadskontoret har ansvarat för att samordna plattformen och för detta har det funnits en mindre projektstab.

Bifogad rapport avser perioden januari 2022 - december 2022 och är den sista i raden från arbetet i den gemensamma projektplattformen som nu upphört. Som framgår av rapporten ingår under 2022 projekten Wisdom Innovation, Case Sofielund 2030 och Tillväxt MalmöLundregionen. Case Sofielund 2030 och Wisdom Innovation fick respektive projekttid förlängs till 30 juni 2022 respektive 31 mars 2023, Tillväxt MalmöLund har följt sin ordinarie projekttid 2021-01-01 - 2023-04-30. Total budgetsumma för samtliga projekt är drygt 93 800 000 kronor varav cirka 50 % utgörs av finansiellt stöd från strukturfonderna.

Stadskontorets bedömning

Liksom tidigare projekt ger projekten Wisdom Innovation, Case Sofielund 2030 och Tillväxt MalmöLundregionen exempel både på framgångsfaktorer och utmaningar när det gäller organisering, genomförande, förankring och implementering. Dessa liknar inte sällan varandra, oavsett vilken typ av projekt det gäller eller vilken EU-finansiering som är aktuell.

Stadskontoret vill särskilt lyfta vikten av en grundlig förstudie för organiseringen. Förstudien underlättar dialog med linjeverksamheten, bäddar för att tillräckliga resurser i form av tid och personal tillsätts, med rätt projektledare och ett kommunikationsstöd på plats från början. I förstudien kan även viktiga aktörer för projektet kartläggas. Med en förstudie skapas en tydlig projektlogik.

Vidare är det viktigt att förankra projektets tydliga ägarskap internt, både inom förvaltningen och mellan förvaltningarna. I organiseringen ingår även rekrytering av styrgruppen som ytterst ansvarar för att projektmålen uppfylls.

Vid genomförandet av projektet understryks värdet av att kunna styra om ett projekt vid ändrade förutsättningar. Förändring av organisatorisk tillhörighet, byte av projektledare, sårbarhet för att projektet är personbundet är exempel på svårigheter som en god intern förankring kan stävja så att inte genomförandet blir lidande.

Det har tidigare nämnts och förtjänas att upprepa att det är förvaltningarna som äger och förfo-
gar över sina projekt och förvaltningschefen som ytterst ansvarar för de egna projekten och de-
ras framdrift. Projektägaren ansvarar för implementeringen där resultat i form av exempelvis nya
arbetssätt och metoder ska föras in i ordinarie verksamhet. En tydlig projektlogik hjälper till att
dra en linje mellan utvecklingsarbete och ordinarie verksamhet, strukturfonderna finansierar
utvecklingsarbete. En förutsättning för en god implementering är att denna del diskuteras mellan
parterna redan från projektets början. Stadskontoret ser också att det i många projekt varit vär-
defullt att den egna nämnden får löpande information om projektet.

Stadskontoret ska nu ta fram ett förslag på en reviderad projektplattform baserat på erfarenheter
som gjorts i det tidigare plattformsarbetet. Därmed rustas Malmö stad bättre för den aktuella
programperioden och kan bidra till att dra nytta av EU:s sammanhållningspolitik och dess struk-
turfonder under innevarande budgetperiod (2021–2027). Stadskontoret föreslår att kommunsty-
relsen lägger Rapport för 2022 om Malmö stads projektplattform Etablera fler snabbare, till
handlingarna.

Ansvariga

Micael Nord Näringslivsdirektör

Magdalena Bondeson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör

Rapport 2022 – Malmö stads projektplattform *Etablera fler snabbare* Stadskontoret

Upprättad
Datum: 2023-05-22
Ansvarig: Bodil Olsson, Huvudprojektledare
Förvaltning: Stadskontoret

Innehållsförteckning

Rapport 2022–Malmö stads projektplattform Etablera fler snabbare..	1
Bakgrund	3
Projektplattformens organisering och arbete	4
Projektens tillhörighet och verksamhetsinriktning	6
Projektstatus - nulägesbeskrivningar	6
Wisdome Innovation	6
Projektfakta	6
Aktuellt läge och måluppfyllelse/resultat	7
Framgångsfaktorer	9
Utmaningar och förbättringsområden	9
Case Sofielund	9
Projektfakta	9
Aktuellt läge och måluppfyllelse/resultat	10
Framgångsfaktorer	13
Utmaningar och förbättringsområden	14
Ökad tillväxt MalmöLundregionen.....	15
Projektfakta.....	15
Aktuellt läge och måluppfyllelse/resultat.....	16
Framgångsfaktorer, utmaningar och lärdomar.....	19
Projektinriktning och total budget.....	19
Sammanfattning och slutsatser.....	19

Bakgrund

Etablera fler snabbare är namnet på Malmö stads projektplattform som under åren 2016–2021 samlar Malmö stad-ägda projekt med finansiellt stöd från Europeiska socialfonden (ESF) eller Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och med fokus att etablera fler Malmöbor snabbare på arbets- eller bostadsmarknaden.

Projektplattformen har utformats enligt det förvaltningsövergripande arbetssättet Malmömodellen (STK-2015-670).

Rapporterna har tagits fram en gång om året för att ge den politiska styrgruppen (kommunstyrelsen) en bild av arbetet med projektplattformen och redogjort för projektens innehåll och resultat.

Innevarande rapport som avser 2022 omfattar perioden *januari 2022-december 2022* är den sista i serien då vissa av de projekt som ingått i projektplattformen fått sin projektperiod förlängd på grund av pandemin. Den gemensamma projektplattformen sin ursprungliga form har nu upphört i och med att en ny programperiod inletts.

I ärende STK-2016-197 beslutade kommunstyrelsen att godkänna inriktning och organisation för projektplattformen *Etablera fler snabbare*. Stadskontoret gavs i uppdrag att återkomma kring projektstatus och den fortsatta processen för projekten i plattformen. Uppdraget redovisades i ärende STK-2016-632.

I juni 2017 behandlades ”Lägesrapport – Malmö stads projektplattform *Etablera fler snabbare*” (STK-2017-751) av kommunstyrelsen. Lägesrapporten innehöll en redogörelse av projektplattformen och dess arbete sedan dess start i november 2016, samt gav en kortare beskrivning av de projekt som då ingick i plattformen.

I augusti 2018 behandlades ”Rapport 2018 – Malmö stads projektplattform *Etablera fler snabbare*” (STK-2018-368) av kommunstyrelsen. Rapporten innehöll en utförlig redogörelse av projektplattformens arbete under perioden juni 2017-maj 2018 samt nulägesbeskrivningar av plattformens projekt.

I september 2019 behandlades ”Rapport 2019 – Malmö stads projektplattform *Etablera fler snabbare*” (STK-2019-745) av kommunstyrelsen. Rapporten innehöll, förutom en redogörelse av projektplattformens arbete under perioden juni 2018-maj 2019, en nulägesbeskrivning för vart och ett av plattformens projekt samt beskrivningar av framgångsfaktorer och utmaningar i projekten och projektarbetet.

I augusti 2020 behandlades ”Rapport 2020 – Malmö stads projektplattform *Etablera fler snabbare*” omfattar perioden *juni 2019-maj 2020* som förutom en redogörelse av projektplattformens arbete även en nulägesbeskrivning för vart och ett av plattformens projekt samt beskrivningar av måluppfyllelse i projekten.

I februari 2022 behandlas ”Rapport 2021 – Malmö stads projektplattform *Etablera fler snabbare*” som omfattar perioden *juni 2020-december 2021*. Denna var tänkt att bli den sista men som ovan nämnts kommer här en kompletterande rapport för 2022.

Projektplattformens organisering och arbete

Projektplattformen etablerades hösten 2016. Ambitionen har varit att stödja och underlätta för involverade projekt att samarbeta över avdelnings- och förvaltningsgränser. Samordningen har även syfta till att till att synliggöra och ta tillvara synergieffekter, beröringspunkter, kunskaper och erfarenheter projekten emellan.

Under den aktuella perioden, december 2021-december 2022, har följande projekt varit en del av plattformen:

- *Wisdome Innovation*
- *Tillväxt MalmöLundregionen*
- *Case Sofielund 2030*

Varje projekt har haft egen projektledare, budget, mål, organisering och styrgrupp och ägarskapet har legat hos någon av Malmö stads förvaltningar. Exempel på innehåll i projekten har varit hållbar stadsutveckling, entreprenörskap och näringsliv samt utbildning/ yrkesutbildning och sociala insatser kopplat till arbetsmarknaden.

Under perioden har ett projekt avslutats: *Case Sofielund 2030* vars ursprungliga projekttid förlängdes till 30 juni 2022. *Wisdome Innovation* har fått förlängning till 31 mars 2023 och *Ökad tillväxt MalmöLundregionen* löper enligt tidsplan fram till den 30 april 2023.

Den *politiska styrgruppen* för projektplattformen utgörs av kommunstyrelsen som har fått lägesrapporter fortlöpande om arbetet med projektplattformen och dess projekt. Den 7 mars 2021 behandlade kommunstyrelsen ärendet ”Rapport 2021-Malmö stads projektplattform *Etablera fler snabbare*” och beslutade att lägga den till handlingarna. Rapporten innehöll en beskrivning av samtliga åtta projekt som då ingick i plattformen.

Från dess start hösten 2016 och fram till januari 2019 hade projektplattformen en *operativ styrgrupp* som utgjordes av Malmö stads dåvarande *styrgrupp för omvärld och stadsutveckling*. På grund av organisationsförändringar inom Malmö stad lades styrgruppen ned våren 2019.

En *extern referensgrupp* för projektplattformen bildades hösten 2016 för att få en tvärspektoriell och bred förankring i samhället. Under åren 2016–2019 hade referensgruppen en rådgivande och stödjande roll till plattformens arbete. Gruppen bestod av företrädare för Svenska ESF-rådet och Tillväxtverket samt representanter från organisationer som varit samverkanspartners till

något/några av projekten i projektplattformen¹. Referensgruppens medlemmar har även haft som uppgift att förankra och verka som ambassadörer för plattformen i den egna organisationen.

I takt med att flertalet projekt under andra halvåret 2019 avslutades, eller gick in i avslutningsfas, påverkades referensgruppens roll och representativitet och stadskontoret gjorde bedömningen att en extern referensgrupp inte längre behövdes. Referensgruppen avslutades därför i september 2019.

För stadskontorets samordningsansvar för plattformsarbetet fanns en mindre *projektstab* med huvudprojektledare (motsvarande ca 25–30 % under den aktuella perioden) och kommunikatör (motsvarande ca 5 %). Projektstaben arbetade nära stadskontorets tjänsteperson som ansvarig för arbetet med Malmömodellen och Insatsområde 5 Hållbar stadsutveckling i Europeiska regionala utvecklingsfundsprogrammet för Skåne-Blekinge. Sedan Stadskontorets organisationsförändring, med nya avdelningar och enheter från och med den 1 juli 2019, ligger ansvaret för projektplattformen på avdelningen *Omvärld och näringsliv* och enheten *Externa relationer och samordning*. Huvudprojektledarens samordningsansvar har under den senaste rapporteringsperioden uppgått till 5 % i fortsatt nära arbete med stadskontorets tjänsteperson som ansvarig för arbetet med Malmömodellen och Insatsområde 5 Hållbar stadsutveckling i Europeiska regionala utvecklingsfundsprogrammet för Skåne-Blekinge.

Huvudprojektledaren har haft ansvar för övergripande ledning av projektplattformen och för att skapa mötesföra och kontaktytor för projektledarna, för att samordna gemensamma kommunikationsinsatser och för rapportering till kommunstyrelsen. Utöver att ta utgångspunkt i projektens och projektledarnas frågor och behov, har mötena främst handlat om implementering, slutrapportering och resultat/lärdomar, avseende såväl projektverksamhet som projektledarskap.

1. Inga projektledarmöten har genomförts sedan förra rapporteringen, dock planeras ett avslutande projektledarmöte på Wisdome i samband med invigningen under våren 2023.
2. Med anledning av den nya programperioden inom EU:s sammanhållningspolitik pågår nu ett arbete på stadskontoret med att ta fram ett förslag till en *reviderad modell för plattformsarbetet*.

¹ Medlemmar i den externa referensgruppen under den aktuella perioden har varit: *Svenska ESF-rådet*: Olga Krkic, *Tillväxtverket*: Johanna Wahn, *Arbetsförmedlingen*: Allan Waktmar, *MINE*: Magdalena Nour, *Länsstyrelsen*: Gunilla Holmlin, *Handelskammaren*: Lisa Jedlid, *Region Skåne*: Anders Elmevik och Wilhelm Ast, *Fastighetsägare Söfielund*: Jan Svärd, *Mistra Urban Futures*: Magnus Johansson, *Institutet för hållbar stadsutveckling*: Pernilla Ouis, *Finsam*: Mikael Jung och *Malmö stad*: Jennie Ström samt Kristina Olsson (sammankallande).

Projektens tillhörighet och verksamhetsinriktning

Under den aktuella perioden har *Fastighets- och gatukontoret*, samt *Stadskontoret* och *Kulturförvaltningen* ansvarat för vardera ett av de tre projekt som ingått i projektplattformen. De tre projekten har alla fått finansiellt stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF).

Projekt	Tillhörighet/Projektägare	Inriktning
Case Sofielund: - Case Sofielund 2030 (ERUF)	Fastighets- och gatukontoret Fastighets- och gatukontoret	Områdesutveckling/trygghet/miljö/energi
Wisdom Innovation (ERUF)	Kulturförvaltningen	Innovativa mötesplatser/visualisering/hållbar stadsutveckling
Tillväxt MalmöLundregionen (ERUF)	Stadskontoret	Arbetsmarknad/utbildning/kompetensförsörjning/näringsliv

Projektstatus - nulägesbeskrivningar

Nedan följer beskrivningar av de projekt som under den aktuella perioden har ingått i projektplattformen. Beskrivningarna baseras på inhämtat underlag från respektive projektledare. Beskrivningarna har rubriksättningarna *Projektfakta*; *Aktuellt läge och måluppfyllelse/resultat*; *Framgångsfaktorer*; samt *Utmaningar och förbättringsområden (för pågående projekt)*, *Utmaningar och lärdomar (för avslutade projekt)*.

Wisdom Innovation

Projektfakta

Projektägare är kulturförvaltningen och projektet startade 2019 01 01. Tillväxtverket beslutade att förlänga projektet till och med 2023-08-31 på grund av bland annat effekterna av pandemin. Projektledare för förlängningsperioden är Roxana Ortiz. Projektets totala budget är 61 819 177 kr varav 30 640 351 kr finansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Wisdom Innovation är ett samverkansprojekt som syftar till att etablera och säkerställa driften av ett visualiseringscenter vid Malmö Museer, och projektet är en unik satsning på digitala labb och lärmiljöer i världsklass. Projektet finansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden, Malmö stad, Lunds universitet, Altitude Meetings AB, Malmö universitet, European Spallation Source (ESS) och Game Habitat Southern Sweden. Ungefär två

tredjedelar av budgeten går till utveckling och etablering av mötesplatsen och ungefär en tredjedel till fysiska investeringar.

Genom samverkansprojektet arbetar kulturförvaltningen via Malmö Museer med att skapa och etablera ett nav för visualiseringar i södra Sverige.

Kulturförvaltningens verksamheter är viktiga, relevanta och nödvändiga för projektets prioriterade målgrupper. Starka demokratiska verksamheter och 14 institutioner som museer, kulturskola och bibliotek möjliggör en grogrund för lärande och innovationer. Projektet engagerar en rad intressenter och målgrupper från offentlig, privat och ideell sektor. Unga innovatörer, studenter och hållbara företag är prioriterade målgrupper i projektet. Målgrupperna engageras i projektet med syfte att hitta nya lösningar på gemensamma hållbarhetsutmaningar med hjälp av aktuell forskning och modern visualiseringsteknik.

Projektets delmål är följande:

- Ett regionalt nätverk för lärande och kommunikation kring visualisering, digitala lärmiljöer och utmaningsdriven innovation har etablerats.
 - En plan för framtida drift och utveckling efter projektavslut har tagits fram och beslutats om av berörda parter.
 - Ett fördjupat koncept för mötesplatsen har tagits fram och realiserats i en ombyggnad av Science Center Malmö Museers lokaler.
 - Inkluderande och jämställda former för samverkan och samskapande mellan aktörer och intressenter har skapats.
 - Innehåll och utbud för Wisdome Innovation har utvecklats, sammanställts och producerats tillsammans med aktörer, intressenter och användare.
 - Genererade erfarenheter och metoder har samlats och kommunicerats.
- Projektet sker samtidigt som en unik nationell satsning på digitala labb och lärmiljöer. Satsningen med namnet Wisdome har som mål att etablera fem upplevelsearenor för visualisering – i Malmö, Göteborg, Stockholm, Norrköping och Umeå. Vetenskaplig visualisering är en enorm möjlighet att göra komplex forskning tillgänglig för alla. I den nationella Wisdome-satsningen samverkar Sveriges fem ledande science center och flera universitet och forskningsmiljöer kring forskning, teknik, tillämpning och didaktik för nya sätt att lära och engagera. Tekniker och metoder som ger helt nya möjligheter att utveckla lärande och problemlösning.

Aktuellt läge och måluppfyllelse/resultat

Projektorganisation

Sedan 2021 finns en styrgrupp som består av representanter från kulturförvaltningen, miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret och stadskontoret, Malmö universitet, Lunds universitet, Region Skåne och Altitude Meetings. Styrgruppen ansvarar för projektets måluppfyllelse. Den operativa nivån i projektet utgörs av biträdande museichef, projektledare, koordinatörer och ekonom.

Dombygge och teknik

December 2020 slutbesiktigades dombygget på Teknikens och Sjöfartens hus. En teknikupphandling tog vid, som var färdig hösten 2021. Installationen av tekniken inleddes under hösten 2022 och invigdes i april 2023.

Konceptutveckling

Under 2022 har arbetet fokuserat på att börja implementera den tidigare genomförda konceptutvecklingen genom teknikinköp, möblering av lokaler och tester/dialoger med partners. Verksamheten som planerats i form av digitala labb- och lärmiljöer kommer att testas och utvärderas under våren 2023 för att kunna vara redo inför drift.

Wisdom Sustainability Lab (WSL)

WSL är ett sätt att pröva former för samverkan och arbetsmetoder som kan komma att appliceras i det framtida visualiseringscentret i Malmö.

Ungdomar har genom Malmö stads sommarjobbssatsning ”Ung i sommar” under fyra somrar arbetat med utmaningar kopplade till hållbar utveckling. Med hjälp av handledare och experter har de skapat visualiseringar kring samhällsutmaningar.

Under 2022 genomfördes WSL i samarbete med Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) i Alnarp, Miljöförvaltningen i Malmö samt Malmö Museer. Nytt för året var att deltagarna fick mer tid till att arbeta med själva utmaningen, och att de sedan beställde visualiseringar av upphandlade företag.

WSL har skapat en unik möjlighet till dialog mellan olika aktörer och till att få unga Malmöbornas perspektiv på viktiga frågeställningar. Genom att arbeta med verkliga behov har vi gett plats åt ungdomars röst i arbetet med en hållbar stads- och samhällsutveckling, en demokratiseringsprocess som upplevs som angelägen för både ungdomarna och engagerade organisationer inom aktiviteten.

EnVRment

EnVRment är ett VR-spel framtaget av studenter på Lunds Tekniska Högskola och Kognitionsvetenskapen på Lunds universitet. Spelet har vidareutvecklats av forskare på kognitionsvetenskapen för att undersöka VR-tekniken som möjligt komplement för skolbarns lärande. Inom projektet Wisdom Innovation undersöks detta tillsammans med Malmö Museers pedagoger och skolklasser i Malmö stad. Frågeställningen som utforskas är hur ett museum och dess kontext kan växelverka med VR-teknik för att stärka engagemang och lärande hos eleverna. Malmö Museer har utvecklat ett pedagogiskt program som eleverna får ta del av parallellt med spelet.

Residensprogram (Wisdom Innovation Lab and Residency)

Under 2021 genomfördes ett residensprogram i samarbete mellan Malmö Museer, European Spallation Source (ESS) och Inter Arts Center vid Lunds universitet. Sex konstnärer valdes ut att delta bland 47 sökanden. I en process som faciliterades av Inter Arts Center och Malmö Museer relaterade konstnärer och forskare till ESS arbete och deras påverkan på regionen och världen, och hur anläggningen kan kommunicera sin komplexa forskning. Residensprogrammet avrundades våren 2022 med ett seminarium samt en utställning vid Inter Arts Center, där utkomsten och erfarenheterna presenterades.

Framgångsfaktorer

Sverige har stora utmaningar gällande kompetensförsörjning, digitalisering och hållbarhet. En hållbar framtid kräver nya inspirerande kunskapsmiljöer och breda samarbeten. Med Wisdome Innovation skapas en arena för vetenskapskommunikation, visualiseringar och interaktivt lärande. En plats för kreativitet och innovationer där offentliga aktörer, akademi och näringsliv möter varandra och museets besökare. Genom aktiviteter och fysiska experimentmiljöer bidrar projektet tillsammans till att lösa komplexa samhällsutmaningar.

Wisdome Innovation vill bidra till att göra världen, forskningen och samhällsutvecklingen mer begriplig. Visualiseringscentret ska bli en lekfull plats för seriösa frågor som skapar förståelse och intresse för det som är för litet, för stort, för snabbt eller för långsamt för människan att förstå! De kreativa miljöerna ska öka den digitala kompetensen och erbjuda publika testbäddar där nya koncept och idéer genereras. Satsningen kommer att generera nya kontaktytor över sektorer, nya affärsmöjligheter i mötet mellan branscher och slutligen potentiell arbetskraft – faktorer som bidrar till det övergripande målet för Wisdome Innovation, det vill säga att skapa förutsättningar för stärkt innovationskraft och tillväxtpotential bland små och medelstora företag i Skåne/Blekinge.

Under 2022 har nätverksarbetet intensifierats, och både pågående samarbeten har konsoliderats och nya kontakter har etablerats. Bland annat har kontakterna med akademien i regionen fördjupats och samtal med flertal branscher har genomförts där gemensamma mål och frågeställningar identifierats. Det etablerade nätverket ger goda förutsättningar för en aktiv och relevant mötesplats kring gemensamma samhällsutmaningar framöver.

Utmaningar och förbättringsområden

En utmaning under 2022 har varit förseningarna av teknikleveranser orsakade av pandemi och kriget i Ukraina. Under 2022 påbörjades arbetet med såväl kompetenskartläggning, organisationsöversyn och affärsplan. Ett arbete som ska slutföras under 2023 för att säkerställa etableringen av mötesplatsen och en hållbar långsiktig drift. Arbetet med att sammanställa erfarenheter och lärdomar från projektet har påbörjats och kommer att slutföras under våren 2023. Våren 2023 invigs visualiseringsatsningen.

Case Sofielund

Projektfakta

Projektfakta Case Sofielund är ett samlingsnamn för två projekt, Case Sofielund Entreprenörskap och Case Sofielund 2030, vars syfte varit att hitta nya former för en inkluderande och hållbar stadsutveckling. Projekten hade en stark förankring i Agenda 2030 och fungerade som en testbädd för nya idéer, och bidrog till att utmana strukturer som kan verka hämmande i en utvecklingsprocess.

Projektägare för Case Sofielund Entreprenörskap var Fastighets- och gatukontoret och projektledare Fatime Nedzipovska. Projekttiden löpte mellan 2018-09-01 – 2021-12-31 och slutredovisades i Rapport 2021 - Malmö stads projektplattform Etablera fler snabbare.

Projektägare för Case Sofielund 2030 var Fastighets- och Gatukontoret och projektledare var Tina Giannopoulou. Projekttiden löpte mellan 2018-09-01 – 2022-06-30, efter att projektet förlängts med 6 månader. Total budget var 18 838 176 kr varav 9 198 783 kr finansierades av Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Case Sofielund 2030 drevs i en förvaltningsövergripande samverkan mellan Fastighets- och gatukontoret, Miljöförvaltningen, Stadsbyggnadskontoret och Kulturförvaltningen i samarbete med VA Syd, och Fastighetsägare BID Sofielund.

Projektgruppen har arbetat för att främja hållbar stadsdelsutveckling i Sofielund. Projektets övergripande mål har varit att Sofielundsprocessen ska kunna användas i andra stadsdelsområden som modell för hur ett område kan utvecklas positivt och skapa tillväxt genom FN:s globala hållbarhetsmål (Agenda 2030). Dessa mål har förankrats via delaktighet och engagemang från lokalsamhället, med hjälp av nya innovativa samarbetsstrukturer och processer som utvecklas och testas inom ramen för projektet.

Nyckelverktygen har varit samverkan, delaktighet och engagemang, med fokus på trygghetsskapande arbete, hållbar resursanvändning och ökad kunskap om hållbar livsstil och Agenda 2030 bland verksamheter och invånare i Sofielund.

I området Sofielund finns flertalet samhällsutmaningar som projektet avsett att bearbeta genom att initiera och möjliggöra nya innovationer i stadsbilden, samt stärka befintliga processer och lokala nätverk. Sofielund är ett segregerat och delvist socioekonomiskt utsatt område som länge präglats av otrygghet och kriminalitet. Samtidigt finns där även starka sociala nätverk som samarbetar med Malmö stad för att utveckla området, hållbara industrier och ett rikt kulturliv. Sofielund är ett tydligt exempel på ”blandad bebyggelse”, med en mix av flerfamiljshus, villor, industrifastigheter och offentliga verksamheter. Stadsdelen har generellt en liten andel grönytor och drabbas lätt av översvämningar vid kraftiga regn.

Case Sofielund 2030 genomfördes som ett försök att titta på stadsutveckling på ett nytt sätt, med tonvikt på samverkan och uppbyggandet av socialt värdeskapande processer. För att skapa en hållbar tillväxt och utveckling av området testades nya arbetssätt, som att utveckla nya samarbetsstrukturer till exempel mellan fastighetsägare, företag, bostadsrättsföreningar, föreningar och Malmö stad. En ambition var att bygga broar mellan de processer och nätverk som redan finns, och se var det går att agera katalysator/addera värde och öka förståelsen för olika gruppers upplevelse av området.

Aktuellt läge och måluppfyllelse/resultat

Case Sofielund 2030

Under första halvåret 2022 gick projektet in i avslutningsfas, och aktiviteter genomfördes fram till sista februari. Stort fokus fram till projektet

avslutades i juni, låg på att lärdomarna från de fysiska pilotsatsningar och tester som under 2021 blivit alltmer synliga, och uppmärksammade i området kunde dokumenteras och spridas genom så kallade ”Guidelines”. Sluteventet för Case Sofielund 2030 ägde rum den 20 maj med deltagare från olika samhällssektorer. Programmet innehöll samtal om lokal samverkan, metoder för involvering samt platsbesök (Gröna biblioteket, Naturmolnet och muralmålningar).

Mål för projektet har varit att nya, innovativa samarbetsstrukturer och processer ska utveckla företagares och medborgares delaktighet i implementering av hållbarhetsaspekter i lokalsamhället, vilket ska stärka och vidareutveckla områdets styrkor och möjligheter.

Nedan sammanfattas de viktigaste effekter som skapats under projektet.

Synliga förändringar i Sofielund

Projektet har utvecklat nya mötesplatser (Naturmolnet, Miniparken, Gröna biblioteket) i Sofielund. Det har blivit enklare för lokala aktörer att anordna aktiviteter, och trevligare och tryggare för boende att träffas spontant utanför hemmet. Konstverk i det offentliga rummet har gett området ett lyft och stärkt Sofielunds identitet – de som inte bor i Sofielund kan tänka sig att göra en utflykt till Sofielund för att se konstverken och besöka mötesplatserna. Dessa synliga förändringar kan inspirera tjänstepersoner liksom näringslivet, föreningar och boende att fortsätta med nya idéer. Grannskapsträdgården Naturmolnet var en av tre finalister till Gröna Lansen 2022, Malmö stads pris för hållbart byggande.

Ett tryggare Sofielund

Grannskapsträdgården Naturmolnet har omvandlat en ödetomt till ett nav för människor, med olika bakgrund, ålder och etnicitet, att träffas och samtala med varandra om innehållet på platsen. Platsen har också använts för att bland annat arrangera workshopar med fokus att lyfta gröna lösningar och stärka kunskapen om dessa hos olika målgrupper. Miniparken är nu en plats av unga, för unga som får tillbringa sin fritid i utemiljö utan riskera att bli bortkörda av trafik. Studien om vattenutmaningar i Seved och kunskapspaket för fastighetsägare var de två första stegen till att göra området mer resiliert, det vill säga skapa tryggare bostadsmiljöer.

Innovativa sätt att sprida kunskap om Agenda 2030

I satsningar att sprida kunskap om Agenda 2030 har Malmö stad involverat olika aktörer. Staden har tagit en grundläggande roll som strategisk facilitator och säkerställer förutsättningar för de externa aktörerna att utföra uppdragen. Flera satsningar är multifunktionella: grannskapsträdgård och bibliotek utgör också skyltfönster och klassrum för spridning och lärande av hållbara lösningar. Medskapande processer som arbetsätt ger möjlighet att främja lokalt ägandeskap och stolthet hos boende. Att möta människor i deras närmiljö gällande t ex återvinning underlättar för ett mer hållbart beteende.

Flera ringar på vattnet

Kunskapspaket gentemot boende på temat Det Goda Livet har väckt positiva känslor hos hushållen som deltagit. Samtliga hushåll uppskattar de

nya kunskaper de fått. Flera av dem anger att de blivit peppade att göra saker och prata med vänner om hur man kan leva mer hållbart. Vi tror att insatser som Det Goda Livet kan skapa många små ringar på vattnet vilket kan leda till större effekter i samhället. Projektaktiviteterna har knutit ihop konstellationer av människor som inte annars brukar träffas, exempelvis barn och konstnärer – unga vuxna och snickare – unga vuxna, konstnärer och fastighetsägare, osv. En viktig effekt är att de nu fortsätter att träffas och bygger relationer efter projektet.

Ytterligare positiva effekter som kan härledas till projektet är att vi ser att många studenter nu vill använda Naturmolnet som case i studier och referensarbeten om tillfällig mellan användning och medborgarinvolvering, vilket visar på såväl god effekt och spridning, som trovärdighet. Därutöver ser projektledningen att ABF, ett av deltagande studieförbund i satsningen på folkbildning kring Agenda 2030, nu tydligt tagit som sin tagline att de jobbar med Agenda 2030, vilket även det visar på projektets ringar på vattnet.

Inom Testbädd Kv Trevnaden var ett av de uttalade målen att skapa förutsättningar för möten över generationsgränser. Som en följd av det inkluderande arbete Växtvärdet bedrivit på de olika mötesplatserna i området, kontaktades de av äldreboendet Trevnaden med en förfrågan att vara med och utveckla boendets utemiljöer med ett hönshus, där de äldre och barn från förskolor gemensamt kan ta hand om hönorna. Planen att inrätta en kulturljudzon i Sofielunds verksamhetsområde är ett positivt exempel för stadsbyggnadskontoret som ett resultat att involvera flera grupper via projektet i planprocessen.

Det har skett ett positivt skifte internt på stadsbyggnadskontoret där andra värden än bostäder, som exempelvis föreningslivet, kultur och näringsliv nu får ta plats. Exempelvis har man i arbetet med Artscape har man förenklat processen kring ansökan om bygglov för muralkonstverk.

Projektet har tagit fram kunskapsunderlag för en skyfallsplan för Sofielund. För att få en fullständig bild över Sofielunds vattenutmaningar krävs ytterligare insatser, med vidare mätningar på plats, men rapporterna ger en god indikation över orsaker, verkan och möjliga sätt att till viss del avhjälpa problemen med bristande avrinning på lokala översvämningsdrabbade områden i Sofielund.

Flera satsningar på medborgarinvolvering och utveckling av mötesplatsfunktioner och konst inom projektet, som Naturmolnet, Gröna biblioteket, Artscares muralmålningar kommer vara ett gott exempel och används i kommunikation och kunskapsspridning.

Miljöförvaltningen har blivit inspirerad av nya metoder för medborgarinvolvering; den kommer att utveckla samarbete med kulturförvaltningen för att nå ut till fler malmöbor för genomförandet av det nya miljöprogrammet.

Kulturförvaltningen och stadsbyggnadskontoret kommer kunna dra nytta av varandras kompetenser i kulturlivskalkyler och annat strategiskt övergripande arbete

Kulturförvaltningen har sonderat mycket kring behov och önskemål hos malmöbornas användande av kultur- och biblioteksverksamhet via projektet och fått underlag och insikter som man tar med sig i fortsatt arbete. Fastighets- och gatukontoret har hittat Naturmolnet som samverkansarena för den egna förvaltningen, BID Sofielund och fastighetsägaren Castellum. Samverkansarbetet leder till utveckling av metoder för tillfällig mellan användning av både kommunal och privat mark.

Fastighets- och gatukontoret ska under tre år testa konceptet Sommartorg i Malmö. Sommartorget på Sevedsplan 2022 var först ut i denna satsning. Här kan man nå flera spin-off effekter och få hjälp av kulturförvaltningen gällande innehåll och konceptutveckling.

Framgångsfaktorer

Case Sofielund 2030

Att testa över tid:

Bakom flera processer fanns en stark testbäddsmåttalitet. Att satsa på att testa krävde både mod och tålamod. Projektgruppen har varit öppen för att lyssna på idéer, lära sig av ”misstag”, och uppskattat möjligheter att justera/förbättra upplägg i nästa satsning. Ett lysande exempel var hur Stadsodlingscenter/Gröna biblioteket blev av. Projektet hade inom utvecklingen av mötesplatsfunktionen på områdesbiblioteket Garaget processlett utvecklingen av Rude Food Café för att testa hur man lever resurseffektivt. Satsningen gick tyvärr inte som man hade hoppats. En volontär på caféet hade idé kring odling på biblioteket, och den idén fångades av projektgruppen. Den var ingen satsning på kort tid. Det tog tid att odla och så småningom addera olika blågröna lösningar på Garaget. Det tog också tid för förvaltningar att förstå och uppskatta hur en sådan satsning kan skapa mångfaldiga effekter. Hade man inte den öppenheten och mod att våga göra någonting annorlunda hade Sofielund inte fått ett grönt bibliotek som nu är mycket omtyckt och har blivit en modell att replikeras på andra bibliotek i Malmö.

Att hitta nya samarbetsformer för områdesutveckling:

Strax efter projektet påbörjades insåg projektgruppen att kommunen skulle kunna ta en annan roll, dvs i stället för en drivande roll agerade Malmö stad som facilitator och gav stöd till lokala aktörer som nådde ut till målgrupper. Växtvärket, Artscape, SGRI och Hållbar Utveckling Skåne var formellt upphandlade aktörerna men i praktiken var det snarare samarbete än beställare-uppdragstagare-relationer. De tillförde kompetenser, metoder och befintliga lokala nätverk som inte finns inom Malmö stads egen organisation. De positiva resultaten och lärdomar har sammanställts i Guidelines-dokumentet. Det är något vi vill uppmuntra andra områdestutvecklingsprocesser att göra. Ett annat exempel var tjänstedesignen Pop-Up ReTuren, vilket var väldigt uppskattat av boende i området. Satsningen ledde till ett breddat kontaktnät både inom fastighets- och gatukontoret, miljöförvaltningen samt MKB vilket ger en bra förutsättning om man vill jobba vidare i området.

Att bygga relationer:

Genom projektet har Malmö stads förvaltningar fått arbeta nära varandra och med externa aktörer. Det var inte utan svårigheter och utmaningar, men de uppvägs av de värdefulla relationerna som byggts under resans gång. Att tillsammans lösa problem (praktiskt, juridiskt, administrativt) var ett utmärkt sätt att lära känna och förstå varandra. Exempelvis har fastighets- och gatukontoret lärt mycket från miljöförvaltningen hur man genomför externfinansierade projekt; på miljöförvaltningen har man blivit väldigt inspirerad av hur man kan samarbeta med kulturförvaltningen i stadsutveckling och medborgarinvolvering. Relationer med externa aktörer har också gynnat stadens andra satsningar, t ex Sevedsplan blir det första Sommartorget i Malmö, mycket blir av tack vare hjälpen som Malmö stad har fått från föreningslivet i området för att förankra idéutveckling och aktiviteter på platsen. Effekter av dessa relationsbyggande kan man inte se direkt, inte heller i stora skalor. Men vi tror det kommer ge bättre förutsättningar för fortsatt arbete, t ex har föreningslivet fler kontaktvägar inom Malmö stad när de vill diskutera idéer för områdesutveckling, och vice versa vet staden vem de kan ringa när de vill nå ut till lokala aktörer i Sofielund.

Utmaningar, förbättringsområden och lärdomar

Case Sofielund Entreprenörskap

För både Case Sofielund Entreprenörskap och Case Sofielund 2030 har en av de största utmaningarna varit den interna förankringen av projekten, som fortfarande saknas inom delar av Malmö stad men som förbättrades genom en mer uppstyrd styrgrupp som har tagit större grepp kring förankringen i förvaltningar. Samarbeten mellan olika förvaltningar är avgörande för genomförandet av delaktiviteter inom projekten och för att projektresultaten ska spridas till fler delar inom Malmö stad. Projektledaren för Case Sofielund Entreprenörskap arbetade relativt ensam; hade det funnits mer dialog med Case Sofielund 2030, andra förvaltningar och andra aktörer hade projektet kunnat skapat större synergieffekt.

Case Sofielund 2030

Med en förstudie innan genomförandeprojekt hade projektet haft bättre förutsättningar att bygga en projektorganisation som på ett mer strategiskt sätt kunnat utnyttja olika parter resurser och kompetenser. Som ett exempel skulle fastighets- och gatukontoret och miljöförvaltningen kunnat fördela ansvaret för projektadministration och projektledning på ett effektivare sätt. En förstudie hade också kunnat identifiera vissa aktörer från civilsamhället som är viktiga för projektet, och undersöka möjligheten att inkludera dem som projektpartners i stället för upphandlade konsulter. Så som Case Sofielund 2030 planerades, fick projektgruppen lägga mycket tid på upphandling av tjänster, och en del av budget gick till extern tjänst för projektadministration. Dessa resurser kunde i stället ha gått till satsningar i Sofielund, om man planerat genomförandet på ett annat sätt. Projektet har haft kommunikationsstöd på miljöförvaltningen, men denna roll var inte inskriven i den ursprungliga planen – en brist man kunde ha upptäckt under förstudie. En förstudie hade också möjliggjort bättre resursplanering t ex

man se till att erfaren projektledare var tillgänglig att leda projektet, eller att en mentor var tillgänglig för juniora projektledare med mindre erfarenhet. Tiden man får i en förstudie kunde också underlätta dialog med linjearbete och skapa bättre förutsättningar för överlämning av resultat.

En del av de utmaningar som projektet stötte på hade dock ingenting med avsaknaden av förstudie att göra. Ansökan skrevs under en tid när projektet hade väldigt annorlunda förutsättningar att genomföras. När projektet väl skulle börja hade det skett organisatorisk förändring inom Malmö stad, den tilltänkta projektledaren bytte tjänst till fastighets- och gatukontoret som arbetade med andra frågor än hans tidigare arbetsplats. Det gjorde att man behövde tid att förankra projektet internt men det var inte enkelt. Sedan skedde personaländring. En ny projektledare anställdes och hen behövde tolka projektet på nytt och planera på sitt eget sätt. Sedan skedde en intern omorganisation inom förvaltningen, vilken gjorde att projektet flyttades till en ny avdelning, med nya chefer, vilket åter krävde nya förankringsinsatser. Byte av projektledare innebar också att länken mellan projektet och aktörer som BID Sofielund, E.ON och Polisen försvagades. Under projektets gång kunde vi återbygga relationen med BID Sofielund, och utveckla ett gott samarbete, men E.ON och Polisen var mycket mindre delaktiga i projektet. Den ursprungliga projektledaren hade varit en viktig länk mellan de båda Case Sofielund projekten. När hen lämnade rollen försvagades också synergier mellan Case Sofielund Entreprenörskap och Case Sofielund 2030.

Tillväxt MalmöLundregionen

Projektfakta

Tillväxtverket beviljade Malmö stad stöd ur den Europeiska regionala utvecklingsfonden till projektet Ökad tillväxt i MalmöLundregionen, MLR. Stödet togs ur det Operativa programmet för Skåne-Blekinge, insatsområdet Hållbar stads- och samhällsutveckling och avsåg projektperioden 2021-01-01 - 2023-04-30. Stödet uppgick till 50 procent av projektets faktiska kostnader och 50 procent av den sammanlagda stödgrundande finansieringen, dock högst 6 556 310 kronor. Projektets totala omslutning var således 13,1 milj. kr.

Malmö stad har utmaningar med hög arbetslöshet och med att integrera vissa grupper på arbetsmarknaden, som unga, personer utan gymnasiebetyg och utomnordiskt födda. Samtidigt befinner sig staden i en region med hög innovationskraft, rikt företagande och goda kommunikationsmöjligheter mellan orterna. I regionen verkar samverkansorganisationen MalmöLundregionen (MLR), där 12 kommuner samarbetar kring strategiska frågor, som exempelvis näringslivsfrågor.

Detta projekt har syftat till att hitta nya, innovativa samverkansformer, rutiner och arbetssätt inom och mellan kommunerna i MLR vad gäller ökad tillväxt med avseende på näringsliv och sysselsättning. Projektet skulle bidra till att stärka MLR-perspektivet i det befintliga arbetet och hitta sätt att kommunicera regionens styrkor och potential. Projektet har varit ett

samverkansprojekt mellan Malmö stad, som varit projektägare, och Lunds kommun, Skurups kommun och Invest in Skåne.

Projektet har haft fyra huvudaktiviteter som löpt parallellt under hela projekttiden. Den första aktiviteten fokuserade på en förbättrad kommunservice gentemot företag och den andra aktiviteten på att locka fler företagsetableringar till regionen. I den tredje aktiviteten utreddes hur utbud av tillgänglig kompetens på ett systematiskt sätt kunde matchas bättre med näringslivets och de mindre kommunernas behov, såväl med fokus på att bemanna bristyrken som inte kräver högre utbildning, som att stärka mindre orters tillgång till högutbildad arbetskraft. Den fjärde aktiviteten har varit inriktad på nyföretagande genom att utforma bättre rutiner och system i MLR för att fånga upp och stötta personer som vill starta nya företag.

Måluppfyllelse/resultat

I uppstarten av projektet låg fokus på att bygga upp en väl fungerande projektorganisation. Aktivitet 1 – 4 har vardera en delprojektgrupp med en sammankallande delprojektledare. Tio av MalmöLundregionens tolv kommuner har deltagit operativt i någon av dessa aktiviteter. Samtliga tolv kommuner har involverats i de fyra aktiviteterna via bland annat undersökningar och insamling av data. Utöver delprojektgrupperna har det även bildats en styrgrupp samt en ekonomigrupp. Vidare har projektet haft en kontaktperson och representant i MLR:s övergripande kommundirektörsgrupp. Till projektet har även funnits en kommunikatör kopplad.

Totalt har 28 personer involverats i projektet vilket innebär att det omfattar hela MLR och således inte är begränsat till projektägaren Malmö Stad och de tre samverkanspartnerna. I praktiken har projektet varit större än så. I och med att en övervägande del av kommunerna i MLR varit operativa i projektets olika grupper blandas de olika kommunerna och man tar vara på den kompetens som finns. Detta har gått i linje med det övergripande målet att skapa innovativa samarbetsformer mellan MLR kommunerna samt att höja tillväxtpotentialen i MLR. Vidare har det gått i linje med målet att MLR-kommunerna ska öka sitt samarbete och förstärka näringslivsutvecklingen genom det regionala samarbetet.

I sammansättningen av de olika grupperna har fokus legat på kompetens och en mix av ålder, kön och etnicitet. Gruppernas sammansättning och arbetssätt har präglats av målet att hållbarhetsaspekterna miljö, mångfald och jämställdhet ska uppfyllas.

De processer som har initierats under projektets uppstart är i stora drag bildandet av projektgrupper, planering av uppdragen samt upphandling av externa tjänster. Hur man har arbetat med målen i de olika aktiviteterna redogörs för nedan.

Aktivitet 1 – Bättre kommunservice

I *aktivitet 1* utvecklades metoder och verktyg till näringslivsansvariga för kompetenshöjning i frågor om bemötande, att förena myndighetsutövning med service och att ge rådgivning till företag. Aktiviteten omfattade

framtagande av digitalt utbildningsmaterial som vänder sig till bland annat myndighetsutövande tjänstepersoner hos kommunerna.

Aktiviteten har fortlöpt planenligt utifrån den översiktliga projektplanen gällande det digitala utbildningsmaterialet. Projektorganisationen formerades. Avrop om konsulttjänst för projektledning och produktion av digitalt utbildningsmaterial har genomförts. Projektet har fem faser enligt nedan. Under hösten har ett utbildningskoncept tagits fram dels för yrkesroller som möter företagare i vardagen, dels för samtliga anställda och nyanställda i kommunen. Det har funnits ett stort engagemang bland medverkande MLR-kommuner och engagemang i projektets styrgrupp och projektgrupp där möjlighet till samskapande och erfarenhetsutbyte erbjudits.

Aktivitet 2 – främja företagsetableringar

Inom *aktivitet 2* bestod den första etappen av projektet i att undersöka och förstå behovet och utmaningarna för målgruppen. Samtidigt planerades de kommande aktiviteterna under projektiden. Aktiviteter identifierades utifrån mål och delmål uppsatta och projektbeslutet, och hur dessa skulle realiseras.

I planeringen ingick en aktivitet en grundläggande workshop som introducerade målgruppen till etableringsfrämjande åtgärder, vad det var och varför det var viktigt. Nästa workshop innefattade ett fördjupande utbildningstillfälle för målgruppen att förstå hur man som kommun, oberoende av läge, skulle kunna påbörja eller förbättra sitt etableringsfrämjande arbete. Vidare genomfördes en kartläggning av företags etableringsfaktorer som var en del i projektbeslutet.

Ytterligare aktiviteter under 2021 innefattade en insamling av information från kommunerna och de genomförda utbildningsaktiviteterna för att kunna paketera detta till ett lämpligt första värdeerbjudande, för att sedan kunna testas gentemot potentiella målbolag och andra relevanta aktörer.

Under etappen utvecklades en första enkät som skickades ut till målgruppen bestående av näringslivsrepresentanter för kommunerna. Enkäten hade som mål att göra en enklare kartläggning av två aspekter. Det ena för att få en bättre förståelse vart de olika kommunerna befann sig i sitt strategiska och praktiska arbete kring etableringsfrämjande. Detta då det sedan innan fanns en hypotes att det skiljer sig mycket åt mellan kommunerna, och att många befinner sig på en relativt låg nivå. Detta kommer också möjliggöra framtida jämförelser under projektets gång för att kunna påvisa den utveckling som sker.

Den andra aspekten var att ge kommunerna en möjlighet att uttrycka mer specifikt vilken typ av etableringar som är av intresse utifrån ett näringslivsperspektiv. Detta skulle sedan att vägleda det tidigare nämnda arbete med kartläggningen av etableringsfaktorer, och då vara mer specifikt och relevant utifrån de områden målgruppen uttryckt intresse kring.

Aktivitet 3 – Främja innovation och utveckling

I *aktivitet 3* har man inom ett konsultuppdrag tagit fram kunskapsunderlag avsedd att öka förståelsen för bland annat hur arbetet med

kompetensförsörjning ser ut på arbetsmarknaden inom MLR, hur näringslivet vill rekrytera framtida medarbetare och vad för arbetskraft som efterfrågas genom följande frågeställningar:

- Hur fungerar kompetensförsörjningen på arbetsmarknaden inom samtliga Malmö-Lund regionens 12 kommuner?
- Hur ser matchningen ut mellan arbetstagare och arbetsgivare inom Malmö-Lund regionens 12 kommuner?
- Vilka strukturella mönster kan man finna över varför det ser ut som det gör?
- Vilka offentliga och privata aktörer finns det inom matchning och stöd till arbetsökande i dessa 12 kommuner?
- Vilka kopplingar finns mellan akademien och mindre orter i dessa kommuner?

Aktivitet 4 – Bana väg för det framtida näringslivet

I aktivitet 4 inleddes arbetet med att ta fram underlag för den kommande inventeringen av det företagsfrämjande systemet inom MLR-samarbetet som identifierats som det första steget. Underlaget innehöll syfte, definition av aktörer, vilken typ av information som skulle samlas in (frågor) samt beskrivning av tillvägagångssätt.

Exempel på information som har samlats in är: antal kontakter årligen varav antal unika idéer, andel utlandsfödda som får hjälp, fördelning män/kvinnor, fördelning ålder. Språkutbud dels på hemsida/i information dels i personligt stöd. Geografiskt upptagningsområde. Vilken hjälp som erbjuds. Typer av företag/företagsidéer.

Nästa steg var att identifiera samtliga aktörer inom MLR som skulle ingå i inventeringen samt att samla in kontaktuppgifter till dessa. En lista över aktörer och deras kontaktuppgifter var till stor del färdigställd i slutet av april.

Inventeringen påbörjades under maj månad och skedde löpande under sommaren. Analys har gjorts när allt material är insamlat.

Framgångsfaktorer, utmaningar och lärdomar

Då projektet startade den 1 januari 2021 och slutförs den 30 april 2023 har det varit svårt att i rapportering för 2022 dra några stora slutsatser. Dock kan konstateras att det kan bli en utmaning att implementera utbildningskonceptet som tas fram i aktivitet 1. För att underlätta processen har kommundirektörsgruppen i MLR kontinuerligt informerats om projektet i allmänhet och denna del i projektet i synnerhet.

En framgångsfaktor och en lärdom som kan dras redan nu är vikten av att få alla engagerade i projektarbetet. Detta för projektets framdrift men också för att förutsättningarna för att arbetet med att förbättra företagsklimatet ska fortsätta även efter projektslut. Tio av tolv kommuner är med och jobbar operativt i någon av delprojektgrupperna. En viktig del i projektet hitintills har varit att förankra arbetet och bygga upp en hållbar projektorganisation.

Projektinriktning och total budget

Projekt	Inriktning	Total budget SEK
Wisdom Innovation	visualisering/hållbar stadsutveckling	61 819 177
Case Sofielund	hållbar stadsutv. /miljö/entreprenörskap	18 838 176
Case Sofielund 2030		
Tillväxt MalmöLund-regionen	arbetsmarknad/utbildning/kompetensförsörjning/näringsliv	13 100 000

Total budgetsumma för samtliga tre projekt motsvarar 93 757 353 SEK varav ca 50 % utgörs av finansiellt stöd från strukturfonderna.

NB. Kraven från stödgivarna avseende uppföljning och återrapportering av projektens verksamhet och ekonomi regleras i villkoren för de erhållna bidragen. Rapportering från respektive projekt sker normalt vid förutbestämda tillfällen till den utbetalande myndigheten (*Svenska ESF-rådet* respektive *Tillväxtverket*) och enligt förutbestämda mallar. Alla projekt finansierade av Europeiska socialfonden och Europeiska regionala utvecklingsfonden har en *extern utvärderare* som följer projektet.

Sammanfattning och slutsatser

Som framgår av rapporten har ett projekt avslutats under den redovisade perioden: *Case Sofielund 2030*. *Wisdom Innovation* har fått sitt projekt förlängt till augusti 2023 och *Tillväxt MalmöLundregionen* följer sin *ordinarie löptid till mars 2023*. Samtliga projekt ger exempel på framgångsfaktorer och utmaningar när det gäller projektens organisering, genomförande, förankring och implementering men inte sällan liknar exemplen varandra, oavsett vilken typ av projekt det gäller eller vilken EU-finansiering som är aktuell.

Organisering

Case Sofielund lyfter vikten av en grundlig förstudie och en god planering innan ett projekt startas. Genom den kan en bättre resursplanering ske, exempelvis vid tillsättning av en erfaren projektledare som är tillgänglig att leda projektet. Förstudien kan inleda och underlätta dialog med linjeverksamheten och skapa bättre förutsättningar för överlämning av resultat. Här kan relevanta och viktiga aktörer från exempelvis civilsamhället identifierat från början. Därmed läggs grunden för en god projektlogik med ett tydligt uppdrag från början-

Ett projekt har större förutsättningar att falla väl ut om det i projektorganiseringen avsätts tillräckliga resurser i form av tid och personal. Detta inbegriper även kommunikationsstödet, en roll som inte alltid är inskriven i den ursprungliga planen men som är avgörande för projektets framgång och implementering. Även planeringen för hur projektet ska implementeras ska finnas med i projektplanen från början, för ett framgångsrikt projekt. Blir implementeringen blir för sent påtänkt finns en risk för att den inte resurssätts tillräckligt.

I organiseringen ingår även rekrytering av styrgruppen en tydlig uppdragsbeskrivning är a och o så att styrgruppen är väl insatt i sitt uppdrag och medveten om sitt ansvar. Styrgruppen ansvarar ytterst för att projektmålen uppfylls vilket bidrar till projektets framdrift.

Genomförande

I samtliga projekt finns exempel på framgångsfaktorer och utmaningar i genomförandet vilket är viktiga lärdomar. Dessa gäller både för implementeringen i ordinarie verksamhet som i projektledning av framtida strukturfondsfinansierade projekt. Här understryks vikten av att kunna styra om ett projekt vid ändrade förutsättningar. Förändring av organisatorisk tillhörighet, byte av projektledare, sårbarhet för att projektet är personbundet är exempel på svårigheter som en god intern förankring kan stävja så att inte genomförandet blir lidande. *Sofielund 2030* lyfter hur väsentligt det är för genomförandet av ett framgångsrikt projekt att det finns ett tydligt ägarskap med en intern förankring, inom förvaltningen och mellan förvaltningarna.

Förankring och implementering

Det har tidigare nämnts och förtjänas att upprepa att det är förvaltningarna som äger och förfogar över sina projekt och förvaltningschefen som ytterst ansvarar för de egna projekten och deras framdrift. Projektägaren ansvarar för implementeringen där resultat i form av exempelvis nya arbetssätt och metoder ska föras in i ordinarie verksamhet. En tydlig projektlogik hjälper till att dra en linje mellan utvecklingsarbete och ordinarie verksamhet, strukturfonderna finansierar utvecklingsarbete.

En förutsättning för en god implementering är att tydliga villkor för denna del diskuteras mellan parterna redan från projektets början. Att projektet är välförankrat i den egna nämnden är också värdefullt för projektets genomförande och dess implementering.

Tillväxt MalmöLundregionen lyfter vikten av att få alla engagerade i projektarbetet, både för projektets framdrift och för att arbetet med att förbättra företagsklimatet ska fortsätta även efter projektslut. En viktig del i projektet hitintills har varit att förankra arbetet och bygga upp en hållbar projektorganisation. Tio av tolv kommuner är med och jobbar operativt i någon av delprojektgrupperna. Implementeringen av utbildningskoncept som utvecklats i projektet har underlättades genom en nära och kontinuerlig dialog med kommundirektörsgruppen i MalmöLundregionen-om projektet i allmänhet och utbildningsdelen i synnerhet.

Avslutande ord

Den aktuella rapporten är som nämnts den sista i raden av rapporter från den gemensamma projektplattformen i dess senaste version som naturligt sammanfallit med att EU:s programperiod för EU:s strukturfonder 2014–2020 löpt mot sitt slut och att en ny programperiod inom EU:s sammanhållningspolitik nu inletts. Flera av projekten som ingår i plattformen har avslutats eller befinner sig i avslutningsfas under den redovisade perioden.

Plattformens arbete har som tidigare rapporterats främst fortsatt att lyfta och diskutera aktuella utmaningar och framgångsfaktorer för projektverksamhet och projektledarskap. Det finns en stor kunskap och erfarenhet inom Malmö stads organisation, hos projektledare, handläggare, ekonomer och administratörer, av att arbeta resultatorienterat och effektivt med strukturfondsfinansierade projekt. Samtidigt finns ett behov inom organisationen av att utveckla arbetssätt eller metoder för att mer systematiskt dela lärdomar och erfarenheter mellan och över förvaltnings- och avdelningsgränser och även för kunskapsöverföring. Det rör lärdomar som genereras i projekten liksom kunskap kring projektledning och hantering av strukturfondsfinansierade projekt (ansökningsförfarande, budget/ekonomi/redovisning, utveckling av verktyg och metoder, administrativa utmaningar, planering, förankring och implementering). Plattformen har givit projektledarna möjlighet att mötas och att dela sina erfarenheter och kunskaper i dessa frågor vad gäller EU-finansierade projekt. Plattformen har öppnat upp för ett nytt och mer effektivt sätt att arbeta med strukturfondsprojekt i staden.

Projektledarna har uttryckt önskemål om att plattformen ska ha en fortsatt roll att bidra till denna tvärsektorieell samverkan, kunskapsutveckling och erfarenhetsutbyte mellan projekten men även sprida lärdomar i och utanför organisationen. Det finns projektledare inom staden som har mångårig erfarenhet av projektledning medan det finns andra projektledare som leder ett projekt för första gången.

Stadskontoret kan se ett fortsatt behov av samordning och samverkan mellan projekten och mellan förvaltningarna. Projektplattformen har varit en samlingspunkt för projektledarna för att utbyta lärdomar och erfarenheter och för att skapa nätverk. De erfarenheter och lärdomar som samlats in inom ramen för den förra programperioden är värdefulla att föra vidare som stöd till EU-finansierade projekt i den nya programperioden. Här kan en reviderad modell för plattformens arbete sprida goda exempel, metoder och resultat. Därmed rustas Malmö stad bättre för den aktuella programperioden och kan bidra till att dra nytta av EU:s sammanhållningspolitik och dess strukturfonder under innevarande budgetperiod (2021–2027).

